

Europaudvalget, Udvalget for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri

EU-konsulenten

EU-note

Til: Udvalgets medlemmer og stedfortrædere
Dato: 29. april 2010

Dansk konference om Den Fælles Landbrugspolitik efter 2013

Sammenfatning

Den Fælles Landbrugspolitik efter 2013 var temaet for en konference arrangeret af Fødevareministeriet den 26. april 2010 i Dansk Industri. Anledningen var Kommissionens offentlige høring om en reform af Den fælles Landbrugspolitik efter 2013. Tilstede var et bredt udsnit af de europæiske aktører, som vil få indflydelse på reformens endelige udformning.

Der var udbredt opbakning om behovet for en omfattende reform af landbrugspolitikken med fokus på at sikre, at landbrugsstøtten fremover ydes som betaling for levering af "offentlige goder" i form af opfyldelsen af klimamål, miljøkrav mv.

Baggrund

Fødevareminister Henrik Høegh var den 26. april 2010 vært for en konference i Dansk Industri om Den Fælles Landbrugspolitik fremtid efter 2013. Blandt konferencens deltagere var den nyudnævnte EU-kommissær for landbrug, Dacian Cioloș, formanden for Europa-Parlamentets landbrugsudvalg, Paolo De Castro, samt ordføreren til Europa-Parlamentets udkast til betænkning om fremtidens landbrugspolitik, George Lyon. Desuden deltog landbrugsministre fra Polen, Nederlandene, Tyskland og Frankrig.

Konferencen tog afsæt i den stort opsatte offentlige høring, som Europa-Kommissionen lancerede i marts 2010 om den fælles landbrugspolitik efter 2013. Kommissionen lægger i den forbindelse op til, at en reform af landbrugspolitikken kobles sammen med drøftelserne om strategien "Europa 2020", samt med reformen af EU's budget og de nye finansielle perspektiver for 2014-2020.

Kommissionen ser i den forbindelse debatten om den fælles landbrugspolitik fremtid tage form omkring fire strategiske spørgsmål:

- Hvad skal vi med en fælles landbrugspolitik?
- Hvilke mål mener samfundet at landbruget i skal opfylde?
- Hvorfor skal den fælles landbrugspolitik underkastes en reform, og hvordan kan vi få den til at indfri samfundets forventninger?
- Hvilke instrumenter skal den fremtidige fælles landbrugspolitik udstyres med?

I forhold til de tidligere reformer af EU's landbrugspolitik er kredsen af aktører udvidet. Europa-Parlamentet er med Lissabontraktaten blevet medlovgiver på den fælles landbrugspolitik, og er nu en central aktør på lige fod med Rådet. I den anledning har Europa-Parlamentets udvalg for landbrug og landdistrikter den 24. marts 2010 fremlagt et udkast til betænkning om den fælles landbrugspolitik fremtid, som indeholder et bud på, hvordan en fremtidig landbrugspolitik kunne se ud¹. Europa-Parlamentets ordfører, Georges Lyon, gennemgik sit betækningsudkast på konferencen.

¹ Udkastet til betænkning kan findes her:
http://www.europarl.europa.eu/meetdocs/2009_2014/documents/agri/pr/810/810067/810067da.pdf

Status på landbrugets situation

Den økonomiske krise er gået hårdt ud over EU's landbrugere. Ifølge Kommissionen er krisens påvirkning af landbruget dog ikke en konsekvens af den gældende landbrugspolitik, men kan direkte henføres til den krise, der har ramt resten af befolkningen med deraf følgende afmatning på markedet.

Krisen har dermed udstillet landbrugets sårbarhed og ifølge flere af deltagerne vist behovet dels for en nytænkning og modernisering af landbruget for at styrke den faldende konkurrenceevne, dels for at bevare et sikkerhedsnet til at håndtere kriser og markedsudsving.

En omfattende reform med fokus på levering af "offentlige goder"

Ved siden af landbrugets økonomiske problemer trænger de politiske målsætninger sig på. Det gælder navnlig emner som den stigende befolknings krav til fødevarer sikkerhed, konsekvenserne af klimaændringer for landbruget, nedbringelse af CO₂-udledningen, tab af biodiversitet, knaphed på vandressourcer og miljøkrav.

Disse forhold gør det efter oplægsholderens samstemmende opfattelse nødvendigt at kæde en omfattende reform af landbrugspolitikken – og dermed vilkårene for udbetaling af landbrugsstøtten - sammen med opfyldelsen af politikmål. Støtten til landbruget skal med kommissærens ord ikke være en mekanisk fordeling af "socialhjælp", men en betaling for de "offentlige goder", som landbruget leverer til samfundet. Til disse goder hører opfyldelsen af klimamål, miljøkrav, krav til fødevarer sikkerhed og dyrevelfærd og alle andre krav, som er rettet mod de europæiske landbrugere, men som de ikke bliver honoreret for gennem de almindelige markedsmekanismer.

Omvendt skal landbruget ikke kompenseres for produktion, der fungerer på frie markedsvilkår. Og selv den franske landbrugsminister erklærede sig enig i, at en vis liberalisering af landbrugspolitikken var nødvendig.

Den nye landbrugspolitik skal komme tættere på borgerne

Kommissær Ciolos fremhævede desuden, at det var hans personlige ambition, at den fælles landbrugspolitik ikke kun blev en debat, der føres i landbrugs- og ekspertkredse. Borgerne og dermed skatteyderne skal inddrages i debatten og det skal være mere synligt, hvad de får for landbrugsstøtten. Den fælles landbrugspolitik skal gøres forståelig for borgerne.

Temaerne for kommende den fælles landbrugspolitik

Der var på konferencen fælles fodslag, når det drejede sig om at fremtidssikre landbrugspolitikken og orientere den mod opfyldelsen af politiske målsætninger, herunder klima og miljø, dyrevelfærd, fødevarer sikkerhed og -sundhed.

Der var også udbredt opbakning til at **bevare en overordnet struktur med to søjler**, hvor **Søjle I** (dvs. den støtte, der er rettet mod landbrugsproduktionen og som p.t. omfatter ca. 85% af landbrugsbudgettet) fortsat skulle udgøres af direkte, arealbaseret støtte med tillæg for levering af offentlige goder (især Danmark og Holland var inde på dette). Landbrugspolitikken **Søjle II** (landdistriktspolitikken – omfatter p.t. ca. 15% af landbrugsbudgettet) skulle være den innovations- og udviklingsorienterede side med fokus på fremtidssikringen af det europæiske landbrug.

På den baggrund må hovedpunkterne i debatten om den fremtidige landbrugspolitik bl.a. forventes at kredse om følgende undertemaer:

- fastlæggelsen af de nærmere vilkår for sammenkobling af betalingerne med opfyldelsen af politiske målsætninger såsom klima, miljø, fødevarer sikkerhed og -sundhed
- liberalisering og fremme af konkurrencedygtighed
- modernisering og innovation i landbruget
- fordelingen af midler mellem landbrugspolitikken Søjle I og Søjle II
- en mere rimelig fordeling af landbrugsmidlerne blandt EU-lande og regioner
- en sikring af landbrugerne i tilfælde af kriser og markedsudsving
- styrkelsen af landbruget i ugunstigt stillede områder.

Ingen udsigt til afvikling af landbrugsstøtten...

Mens der var udbredt enighed om, at den fremtidige landbrugspolitik skulle reformeres, så den fremover sikrer opfyldelsen af de politiske målsætninger, var der tavshed om afvikling af landbrugsstøtten. Krisen synes at have skabt et momentum, der har lagt en dæmper på tidligere tiders udmeldinger om, at landbruget i højere grad skal klare sig selv.

I den forbindelse fremførte den polske landbrugsminister, at det fremtidige landbrugsbudget mindst skulle være på niveau med det eksisterende budget. Lignende vendinger optræder i Europa-Parlamentets udkast til betænkning.

Hvad sker der nu?

Kommissionen forventes på baggrund af sin offentlige høring at fremlægge en meddelelse om Den fælles Landbrugspolitikks fremtid i **november 2010**.

På baggrund af drøftelsen af Kommissionens meddelelse i Rådet og i Europa-Parlamentet forventer Kommissionen at fremsætte forslag til egentlige lovgivningsmæssige initiativer i **juli 2011**.

Europa-Parlamentet forventes at behandle udkastet til betænkning om den fælles landbrugspolitikks fremtid på landbrugsudvalgets møde den 2. juni 2010 med henblik på forelæggelse i plenum den **8. juni 2010**.

Taler fra konferencerne

Nogle af talerne og præsentationerne fra konferencen kan findes her:

http://www.fvm.dk/Fotos_og_taler.aspx?ID=44079

Med venlig hilsen

Thomas Fich
(3611)